Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (prvá komora)

z 29. júla 2019*

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti – Vízový kódex Spoločenstva – Nariadenie (ES) č. 810/2009 – Článok 5 – Členský štát, ktorý je oprávnený skúmať žiadosť o vízum a rozhodovať o nej – Článok 8 – Dohoda o zastúpení – Článok 32 ods. 3 – Odvolanie proti rozhodnutiu o zamietnutí udelenia víza – Členský štát príslušný rozhodnúť o odvolaní v prípade dohody o zastúpení – Osoby oprávnené podať odvolanie“

Vo veci C-680/17,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Rechtbank Den Haag, zittingsplaats Utrecht (Súd v Haagu, zasadajúci v Utrechte, Holandsko) z 30. novembra 2017 a doručený Súdnemu dvoru 5. decembra 2017, ktorý súvisí s konaním:

Sumanan Vethanayagam,

Sobitha Sumanan,

Kamalaranee Vethanayagam

proti

Minister van Buitenlandse Zaken,

SÚDNY DVOR (prvá komora),

v zložení: predseda prvej komory J.-C. Bonichot, podpredsedníčka Súdneho dvora R. Silva de Lapuerta (spravodajkyňa), sudcovia C. Toader, A. Rosas a M. Safjan,

generálna advokátka: E. Sharpston,

tajomník: M. Ferreira, hlavná referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní zo 6. decembra 2018,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

– S. Vethanayagam, S. Sumanan a K. Vethanayagam, v zastúpení: M. J. A. Leijen, advocaat,

– holandská vláda, v zastúpení: M. K. Bulterman a P. Huurnink, splnomocnené zástupkyne,

– česká vláda, v zastúpení: M. Smolek, J. Vláčil, T. Müller a A. Brabcová, splnomocnení zástupcovia,

* Jazyk konania: holandčina.

– dánska vláda, v zastúpení: J. Nymann-Lindegren, M. Wolff a P. Ngo, splnomocnení zástupcovia,

– estónska vláda, v zastúpení: N. Grünberg, splnomocnená zástupkyňa,

– francúzska vláda, v zastúpení: D. Colas, E. de Moustier a E. Armoët, splnomocnení zástupcovia,

– talianska vláda, v zastúpení: G. Palmieri, splnomocnená zástupkyňa, za právnej pomoci F. De Luca, avvocato dello Stato,

– poľská vláda, v zastúpení: B. Majczyna, splnomocnený zástupca,

– Európsky parlament, v zastúpení: G. Corstens, R. van de Westelaken a O. Hrstková Šolcová, splnomocnení zástupcovia,

– Rada Európskej únie, v zastúpení: E. Moro a S. Boelaert, splnomocnené zástupkyne,

– Európska komisia, v zastúpení: C. Cattabriga, F. Wilman a G. Wils, splnomocnení zástupcovia,

– švajčiarska vláda, v zastúpení: E. Bichet, splnomocnený zástupca,

po vypočutí návrhov generálnej advokátky na pojednávaní 28. marca 2019,

vyhlásil tento

Rozsudok

1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 8 ods. 4 a článku 32 ods. 3 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 810/2009 z 13. júla 2009, ktorým sa ustanovuje vízový kódex Spoločenstva (Ú. v. EÚ L 243, 2009, s. 1), zmeneného nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 610/2013 z 26. júna 2013 (Ú. v. EÚ L 182, 2013, s. 1) (ďalej len „vízový kódex“).

2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi pánom Sumananom Vethanayagamom, pani Sobithou Sumananovou a pani Kamalaranee Vethanayagamovou na jednej strane a Minister van Buitenlandse Zaken (Ministerstvo zahraničných vecí, Holandsko, ďalej len „ministerstvo zahraničných vecí Holandska“) na druhej strane, ktorý sa týka zamietnutia žiadostí o krátkodobé víza týkajúcich sa pána Vethanayagama a pani Sumananovej.

Právny rámec

Dohoda o pridružení Švajčiarskej konfederácie k schengenskému acquis

3 Dohoda medzi Európskou úniou, Európskym spoločenstvom a Švajčiarskou konfederáciou o pridružení Švajčiarskej konfederácie k vykonávaniu, uplatňovaniu a vývoju schengenského *acquis* (Ú. v. EÚ L 53, 2008, s. 52, ďalej len „dohoda o pridružení Švajčiarskej konfederácie k schengenskému *acquis*“) vo svojom ôsmom a desiatom odôvodnení stanovuje:

„ Presvedčení o potrebe nadviazať spoluprácu medzi Európskou úniou a Švajčiarskou konfederáciou, pokiaľ ide o vykonávanie, uplatňovanie v praxi a ďalší vývoj schengenského acquis;

…

Keďže schengenská spolupráca spočíva na zásadách slobody, demokracie, právneho štátu a rešpektovania ľudských práv tak, ako ich zaručuje najmä Európsky dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd zo 4. novembra 1950“.

4 Podľa článku 1 ods. 2 dohody o pridružení Švajčiarskej konfederácie k schengenskému *acquis*:

„Táto Dohoda určuje vzájomné práva a povinnosti v súlade s postupmi, ktoré sú v nej ustanovené.“

5 Článok 2 tejto dohody stanovuje:

„1. Švajčiarsko vykonáva a uplatňuje ustanovenia schengenského *acquis*, ktoré sú uvedené v prílohe A k tejto dohode v rozsahu, v akom sa vzťahujú na členské štáty Európskej únie, ďalej len ‚členské štáty‘.

2. Švajčiarsko vykonáva a uplatňuje ustanovenia aktov Európskej únie a Európskych spoločenstiev, ktoré sú uvedené v prílohe B k tejto dohode v rozsahu, v akom nahradili a/alebo vyvinuli zodpovedajúce ustanovenia Dohovoru, ktorým sa vykonáva Dohoda o postupnom zrušení kontrol na spoločných hraniciach, podpísaného v Schengene 19. júna 1990, ďalej len ‚dohovor, ktorým sa vykonáva schengenská dohoda‘, alebo ustanovenia, ktoré boli prijaté podľa tohto dohovoru.

3. Bez toho, aby bol dotknutý článok 7, Švajčiarsko uznáva, vykonáva a uplatňuje akty a opatrenia prijaté Európskou úniou a Európskym spoločenstvom, ktoré menia alebo dopĺňajú alebo sú založené na ustanoveniach uvedených v prílohách A a B, na ktoré sa vzťahujú postupy ustanovené v tejto dohode.“

Vízový kódex

6 Odôvodnenia 4, 18, 28, 29 a 34 vízového kódexu stanovujú:

„(4) Členské štáty by na vízové účely mali byť prítomné alebo zastúpené vo všetkých tretích krajinách, ktorých štátni príslušníci podliehajú vízovej povinnosti. Členské štáty, ktoré v danej tretej krajine alebo v určitej časti danej tretej krajiny nemajú svoj vlastný konzulárny úrad, by sa mali snažiť uzavrieť dohody o zastúpení s cieľom zamedziť tomu, aby žiadatelia o víza museli na prístup ku konzulárnym úradom vyvíjať neprimerané úsilie.

…

(18) Miestna schengenská spolupráca je rozhodujúca pre harmonizované uplatňovanie spoločnej vízovej politiky a správne posúdenie migračného a/alebo bezpečnostného rizika. Vzhľadom na rozdiely miestnych podmienok by diplomatické misie a konzulárne úrady členských štátov v jednotlivých lokalitách mali vyhodnotiť uplatňovanie konkrétnych ustanovení právnych predpisov v praxi s cieľom zabezpečiť harmonizované uplatňovanie ustanovení právnych predpisov a zabrániť tzv. *visa shoppingu*, ako aj nerovnakému zaobchádzaniu so žiadateľmi o víza.

…

(28) Keďže cieľ tohto nariadenia, a to zavedenie postupov a stanovenie podmienok pre udeľovanie víz na tranzit alebo plánovaný pobyt na území členských štátov… nie je možné uspokojivo dosiahnuť na úrovni členských štátov, ale ho možno lepšie dosiahnuť na úrovni Spoločenstva, môže Spoločenstvo prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity podľa článku 5 zmluvy. V súlade so zásadou proporcionality podľa uvedeného článku toto nariadenie nepresahuje rámec nevyhnutný na dosiahnutie tohto cieľa.

(29) V tomto nariadení sa rešpektujú základné práva a dodržiavajú zásady zakotvené konkrétne v Dohovore Rady Európy o ochrane ľudských práv a základných slobôd a Charte základných práv Európskej únie.

…

(34) Pokiaľ ide o Švajčiarsko, toto nariadenie predstavuje vývoj ustanovení schengenského *acquis* v zmysle [dohody o pridružení Švajčiarskej konfederácie k schengenskému *acquis*], ktoré patria do oblasti uvedenej v článku 1 bod B [rozhodnutia Rady 1999/437/ES zo 17. mája 1999 o určitých vykonávacích predpisoch k dohode uzavretej medzi Radou Európskej únie a Islandskou republikou a Nórskym kráľovstvom o pridružení týchto dvoch štátov pri vykonávaní, uplatňovaní a vývoji schengenského *acquis* (Ú. v. ES L 176, 1999, s. 31; Mim. vyd. 19/001, s. 165)] v spojení s článkom 3 rozhodnutia Rady 2008/146/ES [z 28. januára 2008] o uzavretí uvedeného dohovoru [(Ú. v. EÚ L 53, 2008, s. 1)].“

7 Článok 1 vízového kódexu znie takto:

„Týmto nariadením sa ustanovujú postupy a podmienky udeľovania víz na tranzit cez územie členských štátov alebo plánované pobyty na ich území, ktorých dĺžka nepresahuje 90 dní v rámci akéhokoľvek 180-dňového obdobia.“

8 Podľa článku 2 bodu 2 tohto kódexu:

„Na účely tohto nariadenia sa uplatňuje toto vymedzenie pojmov:

…

2. ‚vízum‘ je povolenie udelené členským štátom na:
   a) tranzit cez územie členských štátov alebo plánovaný pobyt na ich území v trvaní nie viac ako 90 dní v rámci akéhokoľvek 180-dňového obdobia;
   b) tranzit cez medzinárodné tranzitné priestory letísk členských štátov;

…“

9 Článok 4 ods. 1 uvedeného kódexu znie takto:

„Žiadosti skúmajú a rozhodujú o nich konzulárne úrady.“

10 Článok 5 toho istého kódexu stanovuje:

„1. Členským štátom, ktorý je oprávnený skúmať žiadosť o jednotné vízum a rozhodovať o nej, je:

a) ten členský štát, ktorého územie predstavuje jedinú destináciu návštevy (návštev);

…

4. Členské štáty navzájom spolupracujú, aby zabránili situácii, že niektorú žiadosť nebude možné preskúmať a rozhodnúť o nej, lebo členský štát, ktorý je na to v súlade s odsekmi 1 až 3 oprávnený, nie je v tretej krajine, v ktorej žiadateľ podá v súlade s článkom 6 žiadosť, ani prítomný ani zastúpený.“

11 Článok 6 vízového kódexu, nazvaný „Územná pôsobnosť konzulárneho úradu“, vo svojom odseku 1 stanovuje:

„Žiadosť preskúma a rozhodne o nej konzulárny úrad príslušného členského štátu, v ktorého jurisdikcii sa žiadateľ oprávnene zdržiava.“

12 Podľa článku 8 tohto kódexu, ktorý sa týka dohôd o zastúpení:

„1. Členský štát môže súhlasiť, že bude zastupovať iný členský štát, ktorý je oprávnený podľa článku 5, na účely skúmania žiadostí a udeľovania víz v mene tohto členského štátu. Členský štát môže tiež v obmedzenej forme zastupovať iný členský štát výhradne na účely zhromažďovania žiadostí a registrácie biometrických identifikátorov.

2. Ak konzulárny úrad zastupujúceho členského štátu plánuje žiadosť o vízum zamietnuť, predloží ju príslušným orgánom zastúpeného členského štátu, aby o nej prijali konečné rozhodnutie v lehote stanovenej v článku 23 ods. 1, 2 alebo 3.

…

4. Medzi zastupujúcim členským štátom a zastúpeným členským štátom sa uzavrie dvojstranná dohoda, ktorá obsahuje tieto náležitosti:

a) dobu trvania takého zastúpenia v prípade, že je len dočasné, a postupy týkajúce sa jeho ukončenia;

b) môže stanoviť predovšetkým v prípade, že zastúpený členský štát má konzulárny úrad v príslušnej tretej krajine, poskytovanie priestorov, pracovníkov a platieb zo strany zastúpeného členského štátu;

c) môže ustanoviť, že zastupujúci členský štát postúpi žiadosti určitých kategórií štátnych príslušníkov tretích krajín ústredným orgánom zastúpeného členského štátu na účely predchádzajúcej konzultácie, ako sa ustanovuje v článku 22;

d) odchylne od odseku 2 môže splnomocniť konzulárny úrad zastupujúceho členského štátu oprávniť, aby po preskúmaní žiadosti udelenie víza zamietol.

5. Členské štáty, ktoré nemajú svoj vlastný konzulárny úrad v tretej krajine, sa snažia o uzavretie dohôd o zastúpení s členskými štátmi, ktoré v tejto tretej krajine konzulárny úrad majú.

6. Aby sa zabezpečilo, že slabá dopravná infraštruktúra alebo dlhé vzdialenosti v určitých regiónoch alebo geografických oblastiach si od žiadateľov nevyžiadajú neprimeranú námahu o získanie prístupu ku konzulárnemu úradu, členské štáty, ktoré nemajú svoj konzulárny úrad v tomto regióne alebo v tejto oblasti, sa usilujú o uzavretie dohôd o zastúpení s inými členskými štátmi, ktorých konzulárny úrad sa v tomto regióne alebo v tejto oblasti nachádza.

…“

13 Článok 32 ods. 3 uvedeného kódexu stanovuje:

„Žiadatelia, ktorým bolo udelenie víza zamietnuté, majú právo na odvolanie. Odvolanie sa podáva proti členskému štátu, ktorý prijal konečné rozhodnutie o žiadosti, a v súlade s vnútroštátnym právom tohto členského štátu. Členské štáty poskytujú žiadateľovi informácie týkajúce sa postupu, ktorý sa má dodržiavať v prípade odvolania, ako sa uvádza v prílohe VI.“

14 Podľa článku 47 ods. 1 toho istého kódexu:

„Ústredné orgány a konzulárne úrady členských štátov poskytujú verejnosti všetky potrebné informácie týkajúce sa žiadostí o víza, a to najmä informácie o:

…

h) tom, že rozhodnutia o zamietnutí žiadostí sa musia oznamovať žiadateľom, že sa v nich musia udávať dôvody zamietnutia a že žiadatelia majú právo sa voči nim odvolať, a musia obsahovať informácie týkajúce sa postupu, ktorý sa má dodržiavať v prípade podania odvolania vrátane príslušného orgánu a lehoty na podanie odvolania;

…“

Príručka k vízovému kódexu

15 Príručka pre spracovanie žiadostí o víza a úpravu udelených víz, ktorá bola prijatá rozhodnutím Komisie K(2010) 1620 v konečnom znení z 19. marca 2010, vysvetľuje, že „na účely vízového kódexu a tejto príručky sa termín ‚členský štát‘ vzťahuje na tie členské štáty EÚ, ktoré v plnej miere uplatňujú schengenské *acquis* a pridružené štáty a termín ‚územie členských štátov‘ sa vzťahuje na územia… týchto ‚členských štátov‘.“

Dohoda o zastúpení medzi Holandským kráľovstvom a Švajčiarskou konfederáciou

16 Dohoda o zastúpení medzi Holandským kráľovstvom a Švajčiarskou konfederáciou uplatniteľná v rozhodnom čase nadobudla platnosť 1. októbra 2014. Stanovuje, že Švajčiarska konfederácia zastupuje Holandské kráľovstvo, pokiaľ ide o všetky typy schengenských víz, vrátane víz do Srí Lanky.

17 Podľa bodu 2 tejto dohody „zastúpenie“ okrem iného zahŕňa „zamietnutie udelenia víza podľa potreby v súlade s článkom 8 ods. 4 písm. d) vízového kódexu a vybavovanie odvolaní v súlade s vnútroštátnym právom zastupujúcej strany (článok 32 ods. 3 vízového kódexu)“.

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

18 Pán Vethanayagam a pani Sumananová, ktorí majú srílanskú štátnu príslušnosť, sú zosobášení a majú pobyt na Srí Lanke, jednotlivo podali 16. augusta 2016 žiadosť o krátkodobé vízum do Holandska s cieľom navštíviť pani Vethanayagamovú, sestru pána Vethanayagama, holandského štátneho príslušníka s bydliskom v Amsterdame (Holandsko). Tieto žiadosti boli podané prostredníctvom spoločnosti VFS Global, poskytovateľa služieb, na švajčiarskom konzulárnom úrade v Colombe (Srí Lanka) na základe dohody o zastúpení medzi Holandským kráľovstvom a Švajčiarskou konfederáciou.

19 Rozhodnutiami z 19. augusta 2016 švajčiarske konzulárne orgány konajúce v mene Holandského kráľovstva zamietli žiadosti o vízum z dôvodu, že pán Vethanayagam a pani Sumananová nepredložili dôkaz o tom, že majú k dispozícii dostatočné prostriedky na pokrytie nákladov spojených s pobytom, vzhľadom na predpokladanú dĺžku pobytu a na návrat do krajiny pôvodu.

20 Pán Vethanayagam a pani Sumananová podali proti týmto rozhodnutiam odvolanie na ministerstvo zahraničných vecí Holandska. Rozhodnutiami z 28. septembra 2016 toto ministerstvo vyhlásilo, že o tomto odvolaní nemá právomoc konať.

21 Navyše sťažnosť, ktorú podali dotknuté osoby na švajčiarskych orgánoch proti rozhodnutiam z 19. augusta 2016, bola zamietnutá rozhodnutím Staatssekretariat für Migration (štátny sekretariát pre migráciu, Švajčiarsko) z 2. decembra 2016. Bundesverwaltungsgericht (Spolkový správny súd, Švajčiarsko) najskôr zamietol žiadosť žiadateľov o bezplatné konanie a odmietol preskúmať odvolanie proti tomuto rozhodnutiu z dôvodu nezaplatenia sumy požadovaného preddavku.

22 Pán Vethanayagam, pani Sumananová a pani Vethanayagamová ako hostiteľ podali novú žiadosť o krátkodobé vízum na Visadienst (úrad pre víza, Holandsko), ktorá sa týkala pána Vethanayagama a pani Sumananovej. Táto žiadosť bola zamietnutá rozhodnutím ministerstva zahraničných vecí Holandska z 18. októbra 2016.

23 Rozhodnutím z 23. novembra 2016 holandské ministerstvo zahraničných vecí zamietlo ako neprípustnú sťažnosť, ktorú podali navrhovatelia vo veci samej proti rozhodnutiu z 18. októbra 2016.

24 Navrhovatelia vo veci samej podali proti rozhodnutiam z 28. septembra 2016 a 23. novembra 2016 opravný prostriedok na Rechtbank den Haag, zittingsplaats Utrecht (Súd v Haagu, zasadajúci v Utrechte, Holandsko), pričom tvrdili, že Holandskému kráľovstvu prináležalo preskúmať ich sťažnosti a žiadosti o vízum a že Švajčiarska konfederácia vystupovala len ako zástupca Holandského kráľovstva. Žiadatelia vo veci samej zastávajú názor, že podľa práva Únie boli oprávnení podať žiadosti o vízum v krajine svojej hlavnej destinácie a tvrdia, že úplné zverenie konaní vo veci žiadosti o vízum inému štátu je v rozpore so zásadou účinného prostriedku nápravy uvedenou v článku 47 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „Charta“).

25 Ministerstvo zahraničných vecí Holandska tvrdí, že nemá právomoc rozhodovať o žiadostiach o vízum žiadateľov vo veci samej.

26 Po prvé právomoc preskúmavať žiadosti o vízum podané na Srí Lanke bola na základe článku 8 ods. 4 vízového kódexu a slovnej poznámky založenej na tomto ustanovení prenesená na Švajčiarsku konfederáciu.

27 Po druhé, keďže švajčiarske konzulárne orgány v Colombe mali právomoc zamietnuť udelenie víza, žiadatelia vo veci samej mali podať odvolanie podľa článku 32 ods. 3 vízového kódexu proti Švajčiarskej konfederácii ako štátu, ktorý vydal konečné rozhodnutie o ich žiadostiach.

28 Po tretie žiadosti o vízum štátnych príslušníkov tretích krajín s bydliskom na Srí Lanke nemožno podávať priamo na úrade pre víza v Holandsku. Keďže Holandské kráľovstvo je na Srí Lanke zastúpené Švajčiarskou konfederáciou, takéto žiadosti sa musia podľa článku 6 ods. 1 vízového kódexu podávať na švajčiarske konzulárne orgány.

29 V tomto kontexte má vnútroštátny súd pochybnosti o výklade, ktorý treba prisúdiť vízovému kódexu, pokiaľ ide najskôr o postavenie hostiteľa vo vízových konaniach, ďalej pojem „zastúpenie“ a napokon zlučiteľnosť systému konzulárneho zastúpenia s právom na účinnú súdnu ochranu uznaným v článku 47 Charty.

30 Za týchto okolností Rechtbank den Haag, zittingsplaats Utrecht (súd v Haagu, zasadajúci v Utrechte) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:

„1. Bráni článok 32 ods. 3 vízového kódexu tomu, aby hostiteľ ako osoba, ktorá je dotknutá žiadosťou žiadateľov o vízum, mal možnosť podať proti rozhodnutiu o zamietnutí víza sťažnosť a opravný prostriedok?

2. Má sa zastupovanie upravené v článku 8 ods. 4 vízového kódexu chápať v tom zmysle, že zodpovedným naďalej zostáva (aj) zastúpený štát, alebo že zodpovednosť je úplne prenesená na zastupujúci štát, takže zastúpený štát sám vôbec nie je zodpovedný?

3. V prípade, že sú podľa článku 8 ods. 4 písm. d) vízového kódexu možné obe formy zastupovania uvedené v druhej otázke vyššie, ktorý členský štát sa potom považuje za členský štát, ktorý vydal konečné rozhodnutie v zmysle článku 32 ods. 3 vízového kódexu?

4. Je výklad článku 8 ods. 4 a článku 32 ods. [3] vízového kódexu, podľa ktorého žiadatelia o vízum môžu podať odvolanie výlučne na správny orgán alebo súd zastupujúceho členského štátu a nie v zastúpenom štáte, ktorého sa žiadosť o vízum týka, v súlade s právom na účinný prostriedok nápravy zakotveným v článku 47 [Charty]? Je pre odpoveď na túto otázku relevantné, že poskytnutý opravný prostriedok zaručuje, že žiadateľ má právo byť vypočutý, že má právo viesť konanie v jazyku jedného z členských štátov, že správne a súdne poplatky spojené s konaním o sťažnosti a o opravnom prostriedku nebudú pre žiadateľov neprimerane vysoké a že existuje možnosť poskytnutia bezplatnej právnej pomoci? Vzhľadom na rozsah voľnej úvahy vo veciach týkajúcich sa víz je pre odpoveď na túto otázku relevantné, či švajčiarsky súd má dostatočný prehľad o situácii v Holandsku, aby mohol ponúknuť účinnú súdnu ochranu?“

O prejudiciálnych otázkach

O prvej otázke

31 Svojou prvou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má článok 32 ods. 3 vízového kódexu vykladať v tom zmysle, že hostiteľovi umožňuje podať odvolanie vo vlastnom mene proti rozhodnutiu o zamietnutí udelenia víza.

O prípustnosti

32 Na úvod Európska komisia spochybňuje prípustnosť prvej prejudiciálnej otázky, keď tvrdí, že holandské právne predpisy sa na konanie vo veci samej neuplatňujú, keďže v tomto prípade konečné rozhodnutie o žiadosti o vízum prijali švajčiarske, a nie holandské orgány.

33 Takéto tvrdenie nemožno prijať.

34 Na jednej strane treba zdôrazniť, že určenie štátu, ktorému sa má podľa článku 32 ods. 3 vízového kódexu podať odvolanie proti rozhodnutiu o zamietnutí udelenia víza, je jednou z otázok, ktorá je predmetom tohto návrhu na začatie prejudiciálneho konania, takže odpoveď na túto otázku nemožno vopred stanoviť v rámci analýzy prípustnosti prvej prejudiciálnej otázky.

35 Na druhej strane podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora v rámci spolupráce medzi ním a vnútroštátnymi súdmi stanovenej v článku 267 ZFEÚ prislúcha výlučne vnútroštátnemu súdu, ktorý vec prejednáva a ktorý musí prevziať zodpovednosť za rozhodnutie sporu, aby s prihliadnutím na osobitosti konkrétneho prípadu posúdil potrebu prejudiciálneho rozhodnutia na vydanie svojho rozhodnutia, ako aj relevantnosť otázok položených Súdnemu dvoru. Pokiaľ sa teda položené otázky týkajú výkladu práva Únie, je Súdny dvor v zásade povinný rozhodnúť (rozsudok zo 4. decembra 2018, Minister for Justice and Equality a Commissioner of An Garda Síochána, C-378/17, EU:C:2018:979, bod 26, ako aj citovaná judikatúra).

36 Z toho vyplýva, že pri otázkach týkajúcich sa práva Únie platí domnienka relevantnosti. Súdny dvor môže odmietnuť návrh na začatie prejudiciálneho konania podaný vnútroštátnym súdom len vtedy, ak je zjavné, že požadovaný výklad práva Únie nemá nijakú súvislosť s existenciou alebo predmetom sporu vo veci samej, pokiaľ ide o hypotetický problém alebo ak Súdny dvor nedisponuje skutkovými ani právnymi okolnosťami potrebnými na užitočnú odpoveď na otázky, ktoré mu boli položené (rozsudok zo 4. decembra 2018, Minister for Justice and Equality a Commissioner of An Garda Síochána, C-378/17, EU:C:2018:979, bod 27, ako aj citovaná judikatúra).

37 V tomto prípade sa prvá prejudiciálna otázka týka výkladu práva Únie, najmä toho, či má hostiteľ aktívnu legitimáciu napadnúť rozhodnutie o zamietnutí udelenia víza v rámci odvolania stanoveného v článku 32 ods. 3 vízového kódexu.

38 Navyše okrem toho, že v uvedenom rozhodnutí sa uvádzajú skutkové a právne okolnosti dostatočným spôsobom na to, aby bolo možné stanoviť rozsah položenej otázky, nezdá sa, že by požadovaný výklad práva Únie nemal žiadny vzťah s realitou alebo predmetom konania vo veci samej, alebo že by problém mal hypotetickú povahu.

39 Ako totiž vyplýva z rozhodnutia vnútroštátneho súdu, pani Vethanayagam ako hostiteľ, sestra a švagriná žiadateľov o vízum, ktorá sa zdržiava v Holandsku, podala rovnako ako oni odvolanie proti rozhodnutiu úradu pre víza o zamietnutí ich žiadosti o vízum.

40 V dôsledku toho sa odpoveď Súdneho dvora, pokiaľ ide o výklad požadovaný vnútroštátnym súdom, javí ako nevyhnutná na to, aby tento vnútroštátny súd mohol vydať svoj rozsudok.

41 Prvá prejudiciálna otázka je teda prípustná.

O veci samej

42 Pokiaľ ide o výklad článku 32 ods. 3 vízového kódexu, je potrebné pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora je na účely výkladu ustanovení práva Únie potrebné zohľadniť nielen ich znenie, ale aj ich kontext a ciele sledované právnou úpravou, ktorej sú súčasťou (rozsudok zo 7. februára 2018, American Express, C-304/16, EU:C:2018:66, bod 54 a citovaná judikatúra).

43 Pokiaľ ide po prvé o znenie článku 32 ods. 3 vízového kódexu, prvá veta tohto ustanovenia stanovuje, že „žiadatelia, ktorým bolo udelenie víza zamietnuté, majú právo na odvolanie.“ Zo znenia uvedeného ustanovenia teda vyplýva, že právo podať odvolanie proti rozhodnutiu o zamietnutí udelenia víza je výslovne priznané dotknutému žiadateľovi o vízum.

44 Priznaniu tohto práva neodporuje skutočnosť, že druhá veta článku 32 ods. 3 vízového kódexu stanovuje, že odvolanie proti rozhodnutiu o zamietnutí udelenia víza sa podáva proti členskému štátu, ktorý prijal konečné rozhodnutie o žiadosti „v súlade s vnútroštátnym právom tohto členského štátu.“

45 Súdny dvor už v tomto ohľade rozhodol, že prostredníctvom takéhoto odkazu na vnútroštátne právo členských štátov normotvorca Únie ponechal členským štátom možnosť rozhodnúť tak o povahe, ako aj o konkrétnych podmienkach prostriedkov nápravy, ktoré majú k dispozícii žiadatelia o vízum (rozsudok z 13. decembra 2017, El Hassani, C-403/16, EU:C:2017:960, bod 25).

46 Z toho vyplýva, že odkaz na vnútroštátne právo členských štátov sa obmedzuje na reguláciu procesných podmienok, zatiaľ čo určenie osoby, ktorá má právo podať odvolanie, výslovne stanovuje článok 32 ods. 3 vízového kódexu.

47 Po druhé takéto konštatovanie je potvrdené aj kontextom, do ktorého patrí článok 32 ods. 3 vízového kódexu. V tejto súvislosti z článku 47 ods. 1 písm. h) tohto kódexu vyplýva, že ústredné orgány a konzulárne úrady členských štátov poskytujú verejnosti všetky potrebné informácie týkajúce sa žiadostí o víza, a to najmä informácie o tom, že rozhodnutia o zamietnutí žiadostí sa musia oznamovať žiadateľom a že žiadatelia majú právo sa voči nim odvolať.

48 Navyše ako vyplýva z prílohy VI vízového kódexu, štandardný formulár, ktorý je v nej uvedený na účely oznámenia a odôvodnenia rozhodnutia o zamietnutí, zrušení alebo odvolaní víza, je adresovaný žiadateľovi alebo držiteľovi víza. Tento formulár obsahuje aj zoznam dôvodov, ktoré môžu v súlade s článkom 32 ods. 1 vízového kódexu odôvodniť rozhodnutie o zamietnutí. Z toho vyplýva, že takéto rozhodnutie musí byť odôvodnené len dôvodmi týkajúcimi sa žiadateľa o vízum.

49 Po tom, ako príslušný orgán uvedie na formulári, ktorý musí vyplniť, že v konkrétnom prípade „[preskúmal] žiadosť o vízum“ alebo „[preskúmal] vízum“, totiž musí konkretizovať dôvod alebo dôvody zamietnutia, odvolania alebo zrušenia víza, a to formou voľby z jedenástich dôvodov uvedených na formulári, konkrétne: žiadateľ predložil falošný cestovný doklad; nebolo poskytnuté odôvodnenie účelu a podmienok plánovanej cesty; žiadateľ neposkytol doklady preukazujúce, že má k dispozícii dostatočné prostriedky na pokrytie nákladov spojených s pobytom vzhľadom na predpokladanú dĺžku pobytu; žiadateľ sa už zdržiaval na území členského štátu 90 dní počas 180-dňového obdobia na základe jednotného víza alebo víza s obmedzenou územnou platnosťou; voči žiadateľovi bolo vydané upozornenie na účely odoprenia vstupu v Schengenskom informačnom systéme (SIS); jeden alebo viacero členských štátov považuje žiadateľa za hrozbu pre verejný poriadok, vnútornú bezpečnosť alebo verejné zdravie, alebo medzinárodné vzťahy jedného alebo viacerých členských štátov; žiadateľ neposkytol doklad o primeranom a platnom cestovnom zdravotnom poistení; informácie poskytnuté žiadateľom v súvislosti s odôvodnením účelu a podmienok plánovanej cesty nie sú dôveryhodné; nebolo možné preukázať úmysel žiadateľa opustiť územie členských štátov pred skončením platnosti víza; žiadateľ neposkytol dostatočný dôkaz o tom, že nemohol požiadať o vízum vopred, ktorý by odôvodňoval požiadanie o vízum na hranici, a o odvolanie víza požiadal jeho držiteľ.

50 Preto z kontextu, do ktorého patrí článok 32 ods. 3 vízového kódexu, vyplýva, že jedinou osobou oprávnenou podať odvolanie proti rozhodnutiu o zamietnutí udelenia víza je žiadateľ o vízum.

51 Pokiaľ ide po tretie o ciele sledované vízovým kódexom, z článku 1 tohto kódexu v spojení s jeho odôvodneniami 18 a 28 vyplýva, že jeho cieľom je na účely zabezpečenia harmonizovaného uplatňovania spoločnej vízovej politiky stanoviť postupy a podmienky udeľovania víz na tranzit alebo plánovaný pobyt na území členských štátov, ktorého dĺžka nepresahuje 90 dní v rámci akéhokoľvek 180-dňového obdobia.

52 V tomto ohľade je podľa článku 2 bodu 2 písm. a) a b) vízového kódexu vízum definované ako povolenie udelené členským štátom buď na tranzit cez územie členských štátov alebo plánovaný pobyt na ich území v trvaní nie viac ako 90 dní v rámci akéhokoľvek 180-dňového obdobia alebo na tranzit cez medzinárodné tranzitné priestory letísk členských štátov. Z takéhoto povolenia teda vyplýva existencia osobitných práv v prospech žiadateľa o vízum.

53 Keďže cieľom odvolania uvedeného v článku 32 ods. 3 vízového kódexu je zmeniť rozhodnutie o zamietnutí udelenia víza, priamy a osobitný záujem na podaní odvolania proti nemu má žiadateľ o vízum ako adresát tohto rozhodnutia.

54 Takéto konštatovanie nebráni v súlade s judikatúrou citovanou v bode 45 tohto rozsudku tomu, aby členské štáty pri určovaní povahy a konkrétnych podmienok prostriedkov nápravy, ktoré majú k dispozícii žiadatelia o víza, povolili hostiteľovi aktívne sa zúčastňovať spolu so žiadateľom o vízum na odvolacom konaní uvedenom v článku 32 ods. 3 vízového kódexu.

55 Vzhľadom na to, čo je uvedené v bode 47 tohto rozsudku, však hostiteľ môže vystupovať len ako účastník konania, ktorý je podriadený žiadateľovi o vízum a je k nemu pridružený, a nie samostatne.

56 Navyše s ohľadom na uvedené úvahy článok 32 ods. 3 vízového kódexu nebráni ani tomu, aby adresát rozhodnutia o zamietnutí udelenia víza splnomocnil tretiu osobu, aby ho zastupovala v súdnom konaní.

57 Vzhľadom na všetky uvedené úvahy je potrebné na prvú otázku odpovedať tak, že článok 32 ods. 3 vízového kódexu sa má vykladať v tom zmysle, že hostiteľovi neumožňuje podať odvolanie vo vlastnom mene proti rozhodnutiu o zamietnutí udelenia víza.

O druhej a tretej otázke

58 Svojou druhou a treťou otázkou, na ktoré je potrebné odpovedať spoločne, sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má článok 8 ods. 4 písm. d) a článok 32 ods. 3 vízového kódexu vykladať v tom zmysle, že ak existuje dvojstranná dohoda o zastúpení, ktorá stanovuje, že konzulárne orgány zastupujúceho členského štátu sú oprávnené prijímať rozhodnutia o zamietnutí udelenia víza, príslušným orgánom tohto štátu prináleží rozhodovať o odvolaniach proti rozhodnutiu o zamietnutí udelenia víza.

59 S cieľom odpovedať na tieto otázky je potrebné zdôrazniť, že v hlave III vízového kódexu sa stanovujú normy pre postupy a podmienky udeľovania víz.

60 V rozsahu, v akom tieto normy odkazujú na členské štáty, vzťahujú sa aj na Švajčiarsku konfederáciu, ako to vyplýva najmä z článku 2 dohody o pridružení Švajčiarskej konfederácie k schengenskému *acquis* v spojení s odôvodnením 34 vízového kódexu.

61 Najskôr je potrebné uviesť, že z článku 4 ods. 1 vízového kódexu vyplýva, že žiadosti o vízum v zásade preskúmavajú konzulárne úrady.

62 Pokiaľ ide ďalej o členský štát, ktorý je príslušný preskúmať žiadosť o jednotné vízum a rozhodovať o nej, článok 5 ods. 1 vízového kódexu označuje buď členský štát, ktorého územie predstavuje jedinú destináciu návštevy alebo návštev, alebo ak návšteva zahŕňa viac ako jednu destináciu, ten členský štát, ktorého územie predstavuje hlavnú destináciu návštevy alebo návštev vzhľadom na dĺžku alebo účel pobytu, alebo ak nemožno jasne určiť hlavnú destináciu, ten členský štát, ktorého vonkajšie hranice má žiadateľ v úmysle prekročiť, aby vstúpil na územie členských štátov.

63 Pokiaľ ide navyše o územnú pôsobnosť konzulárneho úradu, z článku 6 ods. 1 vízového kódexu vyplýva, že žiadosti o vízum sa v zásade podávajú na konzulárny úrad príslušného štátu, v ktorého jurisdikcii sa žiadateľ oprávnene zdržiava.

64 Z článku 8 ods. 5 a 6 vízového kódexu v spojení s jeho odôvodnením 4 však vyplýva, že s cieľom vyhnúť sa tomu, aby žiadatelia o vízum vynakladali neprimeranú námahu na to, aby sa dostavili na konzulárne úrady, členské štáty, ktoré nemajú svoj vlastný konzulárny úrad v tretej krajine alebo v časti tretej krajiny, sa snažia o uzavretie dohôd o zastúpení.

65 V tomto ohľade sa v článku 8 vízového kódexu výslovne stanovuje, že členské štáty môžu medzi sebou uzatvárať dvojstranné dohody, v ktorých jeden členský štát vyjadrí súhlasí s tým, že bude zastupovať iný členský štát v rámci rozhodovania v oblasti žiadostí o vízum.

66 Nemení to nič na tom, že tento článok 8 stanovuje, pokiaľ ide o rozsah zastúpenia, rôzne situácie v závislosti od plánovaného rozhodnutia o žiadosti o vízum, ako aj podmienky dohody o zastúpení.

67 Na jednej strane v prípade, že sa plánuje vyhovieť žiadosti o vízum, článok 8 ods. 1 vízového kódexu stanovuje, že „členský štát môže súhlasiť, že bude zastupovať iný členský štát, ktorý je oprávnený podľa článku 5, na účely skúmania žiadostí a udeľovania víz v mene tohto členského štátu“, pričom sa dodáva, že „členský štát môže tiež v obmedzenej forme zastupovať iný členský štát výhradne na účely zhromažďovania žiadostí a registrácie biometrických identifikátorov“.

68 V dôsledku toho sa v prípade udeľovania víz v článku 8 ods. 1 vízového kódexu predpokladajú dve úrovne zastúpenia, a to prvá úroveň zahŕňajúca skúmanie a udeľovanie víza a druhá úroveň, ktorá je viac ohraničená a obmedzuje sa na prijímanie žiadostí.

69 Na druhej strane v prípade, že plánovaným rozhodnutím je zamietnutie udelenia víza, sa v článku 8 vízového kódexu stanovujú tiež dve rôzne úrovne zastúpenia, pričom prvá má hodnotu všeobecného pravidla a druhá osobitného pravidla.

70 Pokiaľ ide o všeobecné pravidlo, článok 8 ods. 2 vízového kódexu stanovuje, že ak konzulárny úrad zastupujúceho členského štátu plánuje žiadosť o vízum zamietnuť, predloží ju príslušným orgánom zastúpeného členského štátu, aby o nej prijali konečné rozhodnutie.

71 Pokiaľ ide o osobitné pravidlo, článok 8 ods. 4 písm. d) uvedeného kódexu stanovuje, že odchylne od všeobecného pravidla môže dvojstranná dohoda o zastúpení uzatvorená medzi dvoma členskými štátmi oprávniť konzulárny úrad zastupujúceho členského štátu, aby po preskúmaní žiadosti udelenie víza zamietol.

72 Inými slovami v prípade, že zastupujúci členský štát usúdi, že žiadosť o vízum je potrebné zamietnuť, túto žiadosť predloží orgánom zastúpeného členského štátu, ak v dvojstrannej dohode o zastúpení neexistuje ustanovenie, ktoré by stanovovalo inak. Týmto orgánom prináleží prijať konečné rozhodnutie. Naopak orgánom zastupujúceho členského štátu prináleží zamietnuť žiadosť o udelenie víza, a teda prijať konečné rozhodnutie, keď tak stanovuje dvojstranná dohoda o zastúpení.

73 V dôsledku toho, keďže článok 32 ods. 3 vízového kódexu stanovuje, že odvolania proti rozhodnutiu o zamietnutí udelenia víza sa podávajú proti členskému štátu, ktorý prijal konečné rozhodnutie o žiadosti, určenie štátu, ktorý je príslušný prijať konečné rozhodnutie, a následne, proti ktorému sa má podať odvolanie, závisí v prípade existencie dohody o zastúpení medzi dvoma členskými štátmi od podmienok tejto dohody.

74 Pokiaľ v tomto prípade územie Holandského kráľovstva predstavuje jedinú destináciu návštevy žiadateľov vo veci samej, žiadosti o vízum sa pri neexistencii dohody o zastúpení podávajú na základe článkov 5 a 6 vízového kódexu na konzulárnom úrade tohto členského štátu na Srí Lanke. Ako však vyplýva z návrhu na začatie prejudiciálneho konania, keďže Holandské kráľovstvo nemá v tejto krajine vlastný konzulárny úrad, 1. októbra 2014 uzavrelo so Švajčiarskou konfederáciou dohodu o zastúpení. Táto dohoda umožnila žiadateľom vo veci samej predložiť svoje žiadosti o krátkodobé vízum do Holandska na švajčiarskom konzulárnom úrade v Colombe.

75 Táto dohoda stanovuje, že Švajčiarskej konfederácii pri zastupovaní Holandského kráľovstva prináleží najmä „zamietnuť udelenie víz podľa potreby v súlade s článkom 8 ods. 4 písm. d) vízového kódexu“ a „preskúmať odvolanie v súlade s vnútroštátnym právom zastupujúcej strany.“

76 V dôsledku toho, keďže na základe uvedenej dohody prináležalo Švajčiarskej konfederácii, aby prijala konečné rozhodnutie o žiadostiach o krátkodobé vízum do Holandska, ktoré podali žiadatelia vo veci samej, tento štát bol príslušný rozhodovať aj o odvolaniach podaných proti rozhodnutiam o zamietnutí udelenia víza v súlade s článkom 32 ods. 3 vízového kódexu.

77 Vzhľadom na uvedené úvahy je potrebné na druhú a tretiu otázku odpovedať tak, že článok 8 ods. 4 písm. d) a článok 32 ods. 3 vízového kódexu sa majú vykladať v tom zmysle, že ak existuje dvojstranná dohoda o zastúpení, ktorá stanovuje, že konzulárne orgány zastupujúceho členského štátu sú oprávnené prijímať rozhodnutia o zamietnutí udelenia víza, príslušným orgánom tohto členského štátu prináleží rozhodovať o odvolaniach proti rozhodnutiu o zamietnutí udelenia víza.

O štvrtej otázke

78 Svojou štvrtou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či je výklad článku 8 ods. 4 písm. d) v spojení s článkom 32 ods. 3 vízového kódexu, podľa ktorého sa odvolanie proti rozhodnutiu o zamietnutí udelenia víza podáva proti zastupujúcemu štátu, v súlade so základným právom na účinnú súdnu ochranu.

79 V tomto ohľade je potrebné konštatovať, že výklad ustanovení vízového kódexu vrátane práva na odvolanie stanoveného v článku 32 ods. 3 tohto kódexu sa musí vykonávať, ako to vyplýva z odôvodnenia 29 toho istého kódexu, pri rešpektovaní základných práv a dodržiavaní zásad zakotvených v Európskom dohovore o ochrane ľudských práv a základných slobôd podpísanom v Ríme 4. novembra 1950 (ďalej len „EDĽP“) a Charte.

80 Zásada účinnej súdnej ochrany práv osôb podliehajúcich súdnej právomoci vyplývajúcich z práva Únie, na ktoré sa odvoláva článok 19 ods. 1 druhý pododsek ZEÚ, totiž predstavuje všeobecnú zásadu práva Únie, ktorá vychádza z ústavných tradícií spoločných členským štátom, bola zakotvená v článkoch 6 a 13 EDĽP a v súčasnosti je potvrdená v článku 47 Charty (rozsudok z 27. februára 2018, Associação Sindical dos Juízes Portugueses, C-64/16, EU:C:2018:117, bod 35).

81 V osobitnom kontexte článku 32 ods. 3 vízového kódexu prináleží každému členskému štátu, aby zabezpečil dodržiavanie základných práv, najmä účinnú súdnu ochranu, a to stanovením povahy a podmienok odvolaní proti rozhodnutiam o zamietnutí udelenia víza, pri dodržaní zásad ekvivalencie a efektivity (pozri v tomto zmysle rozsudok z 13. decembra 2017, El Hassani, C-403/16, EU:C:2017:960, body 25 a 42).

82 V dôsledku toho platí, že či už je štát, proti ktorému sa podáva odvolanie proti rozhodnutiu o zamietnutí udelenia víza, podľa podmienok dohody o zastúpení zastupujúcim štátom alebo zastúpeným štátom, dodržiavanie základných práv, najmä práva žiadateľov o vízum na účinnú súdnu ochranu, sa musí zabezpečiť.

83 Konkrétne skutočnosť, že konečné rozhodnutie o zamietnutí udelenia víza prijme tak, ako to je vo veci samej, zastupujúci štát, nemá vplyv na povinnosť dodržiavať toto právo.

84 V tomto ohľade, ako to stanovuje odôvodnenie 34 vízového kódexu, vízový kódex predstavuje vývoj ustanovení schengenského *acquis* v zmysle dohody o pridružení Švajčiarskej konfederácie k schengenskému *acquis*, ktoré patria do oblasti uvedenej v článku 1 bode B rozhodnutia 1999/437 v spojení s článkom 3 rozhodnutia 2008/146.

85 V súlade s uvedeným kódexom môže Švajčiarska konfederácia vydávať jednotné víza platné pre celý schengenský priestor.

86 Hoci Švajčiarska konfederácia nie je členským štátom Únie, nielenže je ako člen Rady Európy od 6. mája 1963 zmluvnou stranou EDĽP, ale predovšetkým pridruženým štátom na základe dohody o pridružení Švajčiarskej konfederácie k schengenskému *acquis*, ktorá vo svojom desiatom odôvodnení stanovuje, že „schengenská spolupráca spočíva na zásadách slobody, demokracie, právneho štátu a rešpektovania ľudských práv tak, ako ich zaručuje najmä [EDĽP]“.

87 Navyše dohoda o pridružení Švajčiarskej konfederácie k schengenskému *acquis* určuje, ako to vyplýva z jej článku 1 ods. 2, vzájomné práva a povinnosti, takže Švajčiarska konfederácia musí tak, ako to stanovuje článok 2 uvedenej dohody, vykonávať všetky ustanovenia schengenského *acquis* v súlade s postupmi, ktoré sú v nej stanovené.

88 Vzhľadom na tieto úvahy je potrebné na štvrtú otázku odpovedať tak, že výklad článku 8 ods. 4 písm. d) v spojení s článkom 32 ods. 3 vízového kódexu, podľa ktorého sa odvolanie proti rozhodnutiu o zamietnutí udelenia víza podáva proti zastupujúcemu štátu, je v súlade so základným právom na účinnú súdnu ochranu.

O trovách

89 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (prvá komora) rozhodol takto:

1. **Článok 32 ods. 3 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 810/2009 z 13. júla 2009, ktorým sa ustanovuje vízový kódex Spoločenstva, zmeneného nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 610/2013 z 26. júna 2013, sa má vykladať v tom zmysle, že hostiteľovi neumožňuje podať odvolanie vo vlastnom mene proti rozhodnutiu o zamietnutí udelenia víza.**

2. **Článok 8 ods. 4 písm. d) a článok 32 ods. 3 nariadenia č. 810/2009, zmeneného nariadením č. 610/2013, sa majú vykladať v tom zmysle, že ak existuje dvojstranná dohoda o zastúpení, ktorá stanovuje, že konzulárne orgány zastupujúceho členského štátu sú oprávnené prijímať rozhodnutia o zamietnutí udelenia víza, príslušným orgánom tohto členského štátu prináleží rozhodovať o odvolaniach proti rozhodnutiu o zamietnutí udelenia víza.**

3. **Výklad článku 8 ods. 4 písm. d) v spojení s článkom 32 ods. 3 nariadenia č. 810/2009, zmeneného nariadením č. 610/2013, podľa ktorého sa odvolanie proti rozhodnutiu o zamietnutí udelenia víza podáva proti zastupujúcemu štátu, je v súlade so základným právom na účinnú súdnu ochranu.**

Podpisy